

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**



**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

22-23 квітня 2025 року

Біла Церква
2025

УДК 001.895:338.43:378-053.6:636.09(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шуст О.А., д-р. екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с.-г. наук.

Царенко Т.М., канд. вет. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 22-23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 282 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

ГОНТАРЕНКО Т.В., здобувачка вищої освіти
Науковий керівник – **ШАГАНЕНКО Р.В.**, канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ПОШИРЕННЯ КТЕНОЦЕФАЛЬОЗУ В ДРІБНИХ ДОМАШНІХ ТВАРИН

У тезі наведено дані щодо поширення блошиної інвазії у світі, яке необхідне для боротьби з ектопаразитами там де є найбільша необхідність та винайдення в подальшому нових методів лікування.

Ключові слова: ктеноцефальоз, блошиний дерматит, коти, собаки, поширення, векторні захворювання.

Блошина інвазія серед дрібних домашніх тварин на сьогоднішній день є досить актуальною темою, донині не винайдено препарати які б знищували даних ектопаразитів повністю. Поширення блошиної інвазії у дрібних домашніх тварин є значним, особливо, у випадку коли власники не забезпечують регулярні обробки своїх улюбленців, або ж тварини взагалі не отримують обробок в своєму житті. В деяких випадках блошина інвазія має досить значне поширення, особливо в місцях скупчення тварин, і це може призводити навіть до загибелі тварин, особливо новонародженого молодняку.

Тому метою роботи було провести аналіз сучасних літературних джерел для визначення поширеності та методів боротьби із блошиною інвазією. Було проведено пошук та аналіз відповідних наукових статей на сайтах Pub Med та Science Direct. Для аналізу відбирали статті в наукових виданнях опубліковані протягом 2020–2024 років.

Блохи, як представники ектопаразитів, живуть на теплокровних організмах, споживаючи їх кров. Вони невеликі, розміром від 1,0 до 3,3 мм, і мають довгі задні ноги, пристосовані для стрибків. Котяча блоха, *Stenoccephalides felis*, є найпоширенішим паразитом на собаках. У деяких регіонах людська блоха, *Pulex irritans*, поширена як паразит собаки. Людські блохи також виявляються у диких тварин без контакту з людиною. Блохи виживають у багатьох середовищах, хоча вони рідко зустрічаються в місцевостях із низькою вологістю [1]. Паразитовання бліх може спричинити прямий вплив на господаря, що призводить до дерматиту, сильного свербіжу та плямисто-папульозного висипу після укусів. Найпоширенішими захворюваннями, спричиненими блохами, є блошиний атопічний дерматит і блошиний дерматит від укусів, коли інфіковані тварини виявляють сильний свербіж і неспокій [2]. Вони також можуть бути переносниками висипного тифу, рикетсioзу, бубонної чуми, найпростіших і глистних інвазій. Розуміння цих особливостей може допомогти спрямувати збір анамнезу, клінічний огляд і схеми лікування. Крім того, вивчення методів ліквідації бліх в середовищі людини може допомогти зменшити поширення передачі хвороб від бліх до людей [1].

Блохи широко поширені по всьому світу, включаючи Антарктиду. Зареєстровано приблизно 2000 їх видів, які потребують кров'яної їжі від своїх господарів. Вважається, що котяча блоха походить з Африки і поширена по всьому світу, створюючи серйозну загрозу для ветеринарії та здоров'я населення [2].

Дослідники з Кіпру [2], описують результати своїх дослідів, в яких зазначають, що блохи є кровосисними ектопаразитами, які викликають подразнення тканин та анемію у своїх господарів і діють як вектори патогенів (VBP) збудників, що передаються переносчиками. Блохи були зібрані у 220 тварин (161 собаки та 59 кішок), де *Stenoccephalides felis* був переважаючим видом (на 62 собаках і 45 котах), тоді як одна собака та одна кішка були заражені *Stenoccephalides canis* та *Echidnophaga gallinacea* відповідно. Такі збудники векторних хвороб як *Rickettsia felis*, *Rickettsia* sp., *Bartonella* sp. були зареєстровані у бліх. Дані про подібні дослідження та схожі результати є від інших дослідників, які описують проведені досліді над котами та собаками Китаю, Тайваню, Індонезії, Малайзії, Сінгапуру, Таїланду, Філіппін та В'єтнаму, і т.д.

Дослідники із Західної Андалусії Zurita A. та інші [4] виявили сезонність блошиної

інвазії. Найбільше зростання кількості бліх в дрібних домашніх тварин реєстрували у травні 2022 року, вересні 2021 року та липні 2021 року. Також, дослідники Proboste T. та ін. [5] встановили, що клімат схожий, для прикладу, як у Квінсленді, Австралії, тропічний клімат є ідеальним для майже цілорічного зараження тварин різноманітними ектопаразитами, включаючи і бліх.

Отже, блошина інвазія є важливою для відстеження, оскільки несе в собі захворювання такі як дерматити та більш небезпечні векторні захворювання, що передаються між видами та деякі можуть передатись людині. Відстеження поширення інвазії є важливим для контролю виникнення спалахів хвороб та їх ліквідації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Anderson J., Haitham M. Saleh , Paterek E.. Flea Bites. In: Stat Pearls [Internet]. TreasureIsland (FL): Stat Pearls Publishing; 2024 Jan. 2024. PMID: 31082162 Bookshelf ID: NBK541118
2. Ya-Li Wu, Shi-Feng Hu, Xue-Ling Zhang, Hui-Mei Wang, Hai-Yu Pan, Guo-Hua Liu, Yuan-Ping Deng. Complete bacterial profile and potential pathogens of cat fleas *Ctenocephalides felis*. *Acta Tropica* . Volume 243, July 2023, 106923. <https://doi.org/10.1016/j.actatropica.2023.106923>
3. Diakou A., Sofroniou D., Paoletti B., Tamvakis A., Kolencik S., Dimzas D., Morelli S., Grillini M., Traversa D. Ticks, Fleas and Harboured Pathogens from Dogs and Cats in Cyprus. PMID: 36558737. PMCID: PMC9786688. DOI: 10.3390/pathogens11121403
4. Zurita A., Trujillo I., García-Sánchez Á.M., Cutillas C. Survey of flea infestation in cats and dogs in Western Andalusia, Spain: Seasonality and other risk factors for flea infestation. PMID: 38259177 DOI: 10.1111/mve.12705
5. Proboste T., Dennis E., Soares Magalhães Ricardo J., Abdullah S., J. Clark N. Assessing perceptions of flea and tick infestation risk in Southeast Queensland, Australia. *Veterinary Parasitology: Regional Studies and Reports*. 2024. Volume 54. 101087. <https://doi.org/10.1016/j.vprsr.2024.101087>

УДК 636.8.09;616.5-001.1/995.7:619

ШКУРАТ О.О., здобувач вищої освіти

Науковий керівник – **АВРАМЕНКО Н.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЛІКУВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКА КОТІВ ЗА БЛОШИНОГО АЛЕРГІЧНОГО ДЕРМАТИТУ

Блошиний алергічний дерматит виникає внаслідок укусів бліх. Це одне з найпоширеніших алергічних захворювань шкіри собак і котів. Його симптоми це сильний свербіж, неспокій, почервоніння шкіри, висипи. Лікування комплексне і полягає у інсектицидній обробці тварини та дерматологічних процедурах.

Ключеві слова: коти, блохи, Вітомакс платіnum, Санодерм крем, Флоксиспрей макс, Неостомазан.

Блошиний алергічний дерматит (БАД) це ураження шкіри, викликане укусами бліх та продуктами їхньої життєдіяльності. Алергеном виступає слина бліх, що містить їдкі речовини, які виділяються при ушкодженні шкіри тварини. Ферменти, що входять до складу слини бліх, не дозволяють крові згортатися [1-3]. Це створює сприятливі умови для комах, які багато харчуються і блискавично відкладають свої яйця. Достатньо лише одного укусу, щоб організм тварини дав на нього імунну відповідь. Наслідком останнього є розвиток запального процесу, що супроводжується сильним свербінням, почервонінням шкірного покриву, больовим синдромом [2,4].

Блошиний дерматит може виникнути у будь-якого kota незалежно від статі, віку, породи. Ступінь тяжкості перебігу захворювання залежить від індивідуальних особливостей організму, швидкості прогресування та активності алергічної реакції [1, 5].

Дерматит, викликаний укусами бліх, найчастіше діагностується у представників короткошерстих порід – такс, лабрадорів, бульдогів, боксерів, ротвейлерів, німецьких вівчарок [1-3].